

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XX. — Izdan in razposlan dne 17. aprila 1889.

47.

Ukaz ministerstva notranjih reči v porazumu s pravosodnim ministerstvom od 10. aprila 1889,

s katerim se ukrepajo natančnejša določila o razsodiščih nezgodnih zavarovalnic.

Zvršujoč §. 38 zakona od 28. decembra 1887 (Drž. zak. št. 1 od l. 1888) se ukrepajo gledé razsodišč nezgodnih zavarovalnic naslednja določila:

§. 1.

Za vsako po zakonu od 28. decembra 1887 (Drž. zak. št. 1 od l. 1888), o nezgodnem zavarovanju delavcev, ustanovljeno zavarovalnico se ustanovi tam, kjer biva, razsodišče.

§. 2.

Razsodišče obseza enega stalnega prvosodnika, štiri prisednike in potrebne namestnike. Izmed udov razsodišča ne smé nobeden biti v načelništvu zavarovalnice ali pa v službi njeni.

Prvosodnika in njegovega namestnika imenuje pravosodni minister v porazumu z ministrom notranjih reči izmed sodniških državnih uradnikov.

Izmed prisednikov kliče v razsodišče dva, kakor tudi njijna namestnika, kateri morajo vsi biti tehnično izobraženi možje, minister notranjih reči v porazumu z udeleženi ministri.

Enega prisednika in njegovega namestnika volijo zavarovanje dolžni delovršni podjetniki, poslednjega prisednika in njegovega namestnika zavarovanci

§. 3.

Prisednika in njijna namestnika, katere volijo zavarovanje dolžni podjetniki in zavarovanci, volijo se po sem merečih določilih, ki jih obseza ustanovilo zavarovalnice (§. 46 vzornega ustanovila, objavljenega z ministerijalnim razglasom od 24. januarja 1889 [Drž. zak. št. 13]) ob istem času, ko se voli načelstvo (starejšinstvo), za tisti čas, ki sovпада z dobo službovanja načelstva (§. 16 odstavek 1 vzornega ustanovila).

Izvoljeni more volitev, ki ga je zadela, odriniti samo tedaj, če ima čez 60 let, ali če ima kako telesno napako, ki bi mu ovirala uradovanje, ali pa če je bil neposrednje pred tisto dobo, za katero je voljen, za prisednika v razsodišči. O tem, ali je smeti odriniti volitev, razloča dokončno politično deželno oblastvo, v katerega upravnem okolišji biva dotična zavarovalnica.

§. 4.

Prisedniki in njih namestniki, katere imenuje minister notranjih reči, kličejo se za tisti čas, ki sovpada z dobo službovanja izvoljenih prisednikov (§. 3).

§. 5.

Prvosednik in namestnik njegov se imenujeta za nedoločen čas in tako, da je moči preklicati imenovanje.

§. 6.

Udje razsodišča imajo pravico zahtevati, da se jim povrnejo gotovi troški.

Prisednik in namestnik njegov, katera volijo zavarovanci, dobivata poleg tega tudi za vsakokratno službovanje povračilo v obliki prezentnine.

Znesek prezentnine določa politično deželno oblastvo, v katerega upravnem okoliši ima zavarovalnica svoj sedež, doprašavši zavarovalnico.

§. 7.

Razsodišče uredi prvosednik, kateremu naj imenovane in izvoljene ude na znanje dá politično deželno oblastvo, v katerega upravnem okoliši ima zavarovalnica svoj sedež.

Prisedniki razsodišča in njih namestniki naj, predno nastopijo svoj urad, prvosedniku sežejo v roko in tako obljubijo, da bodo vestno in nepristransko uradovali. Prvosednik in njegov namestnik sta v svojem uradovanju pod vezjo sodniške pri-sege, ki sta jo storila.

§. 8.

Razsodišče ima javne in nejavne seje.

Za vsak sklep treba, da so pričujoči prvosednik in štirje prisedniki ali pa njih namestniki, in privzeti je perovodjo.

§. 9.

Za ude razsodišča, kateri brez zadostnega izgovora več časa zanemarjajo dolžnosti svojega urada, more politično deželno oblastvo, v katerega upravnem okoliši ima zavarovalnica svoj sedež, izreči, da so izgubili svoj urad.

Prvosednik naj v tem slučaju ali če se izprazni kako drugo mesto, dá ako treba dopolniti razsodišče.

Osebe poklicane, da se dopolni razsodišče, ostanejo v uradu toliko časa, kakor bi bil služboval izstopivši (izločeni) ud.

§. 10.

Udje razsodišča so dolžni v prepirnih stvaréh, katere se tičejo njih samih, njih soprog ali takih oseb, s katerimi so si po premi sorodni lozi (naravnost) v rodu ali v svaštvu ali po adopciji (posinovljenji) v zvezi, ali s katerimi so po stranski lozi do 4. stopinje v rodu ali do 2. stopinje v svaštvu, zdrževati se vsakega sodelovanja.

Vrhu tega jih more stranka, dokler se ni udeležila obravnave prepirne stvari, odriniti, ako so kaki razlogi, ki bi utegnili zbujati pomislek proti njih neprizetosti ali nepristranosti.

Ako odrinjeni ud ne pripozna nasveta, da naj se odrine, naj razsodišče, brez odrinenega uda a z namestnikom njegovim, o tem razloči v nejavni seji.

§. 11.

Razsodišče je samo in edino pristojno:

1. Za razloko o zahtevkih odškodovanja, kateri se poženo zoper zavarovalnico, a jih ona ne pripoznava;

2. v svoji lastnosti kot razsodišče za zavezo okrajnih bolniških blagajnic v razloko o vseh zahtevkih, katere požene kaka zavezna blagajnica proti drugi.

§. 12.

Zahtevke odškodovanja proti zavarovalnici je, predno preteče leto dni od tistega časa, ko se je zahtevatelju vročil zavarovalnice odlok, s katerim se je ustanovilo odškodovanje ali se je zavrnil zahtev ali pa se je izreklo zmanjšanje ali ustavljenje ustanovljene rente, zahtevke kake zavezne blagajnice do druge predno preteče leto dni po dospelji zahtevka, da ne bode izključka, zglasiti s tožbo pred razsodiščem.

§. 13.

Tožba naj kratko in jedrnato predočuje prepirni slučaj ter oznamuje dokazila, katera je uveljaviti. Listinska pomagala naj se prilože v prvopisu ali prepisu.

Tožbo je ali pismeno izročiti v dveh izdatkih ali pa ustno dati na zapisnik pri prvosedniku razsodišča.

Ako bi bilo potreba kakega dopolnila tožbe, naj ga prvosednik takoj izproži.

§. 14.

Prvosednik razsodišča naj dá spis tožbe ali prepis tožnega zapisnika in pa prepise tožnih prilog

vročiti tožencu z napolilom, da naj svoje ugovore v roku, ki se določi s povedbo kolednega dne, in ki ga sme prvosednik podaljšati iz ozira vrednih razlogov, pismeno oddá v dveh izdatkih.

En izdatek ugovorov naj dá prvosednik vročiti tožencu.

§. 15.

Čim so ugovori oddani ali pa je rok za njih oddanje pretekel brezuspešno, naj prvosednik zaradi morda potrebne nadaljšne izmene spisov, zaradi dobave dokazil, zaradi vzprijetja dokazov, katerih, kakor kaže, ni moči izvesti v ustni obravnavi, kakor sploh za to, da se kar najbolj zanesljivo izsledi, kako stoji stvar, tudi uradoma ukrene primerne naredbe. On ima pravico v prepirnih stvaréh, ki tekó pri razsodišči, obrniti se do državnih, deželnih in občinskih oblastev in pa do nezgodnih zavarovalnic, da mu dadó kake dopovedbe.

§. 16.

Ko je uvodni postopek izveden, razpiše ustno razpravo prvosednik razsodišča.

Tega razpisa ne bodi, ako razsodišče ukrene v nejavni seji, da je, ker je razsodišče nepristojno ali ker se je, kar graja toženec, zamudil zakoniti rok za poganjanje tožbe, zavrniti tožbo, češ da ni pripravna za razpravo.

§. 17.

Razprave pred sodiščem naj se izvajajo po načelih javnosti, ustnosti in neposrednosti postopka.

§. 18.

Prvosednik razsodišča vodi razpravo in naj skrbi, da se bode do dobrega in stvari primerno pretresaval prepirni slučaj. On ima sešobno dolžnost poročati o podatkih uvodnega postopka, zaslišavati stranke in vzprijemati dokaze.

Prvosednik vzdržuje red v seji in ima pravico, ko bi bila kaka hujša nepristojnost (nerednost), naložiti globo do 10 gld. ali pa zaporno kazen do 24 ur.

§. 19.

Prvosednik ima oblast, uporabljajoč propise za malotno (bagatelno) pravdo veljavne, priče in zvedence (veščake), tudi preteč jim prisilne naredbe, pozivati in té osebe, kakor stranke tudi prisežno doprašavati.

Ako naj bode kako doprašavanje zunaj uradnega sedeža razsodišča, prositi je pristojno sodništvo, da naj ga ono opravi.

§. 20.

Razsodišče ukreplje svoja razsodila v nejavni seji.

Da bode moči sklepati, treba da so pričujoči vsi udje, kateri so bili za razsodnike pri razpravi. Sklep naj se izdá po večini glasov.

§. 21.

Razsodišče razsoja po svojem prostem prepričanji, zadobljenem iz razprave in iz vestne preskušnje prinesenih dokazil, ne držeč se kakih dokaznih pravil.

§. 22.

V razsodilu je treba določno izreči, koliko je stranka dolžna v glavni stvari in koliko stranskih terjatev, in kateri zahtevki so se zavrnili kakor neupravičeni.

Treba je dalje določiti rok, v katerem naj se izpolni naložena dolžnost, da ne bode zvršila (eksekucije). Ta rok je določiti po okolnostih slučaja in po priložnosti.

§. 23.

Ako se kaka stranka oglasi, da naj se ji povrnejo troški, naj o tem razsodišče razsodi in, ako se prisodijo troški, ustanovi njih znesek.

§. 24.

Razsodila razsodišča morajo obsezati imena vseh udov, kateri so sodelovali pri ukrepanji razsodila.

Vsakemu razsodilu je pridati vzroke razloke, kateri naj obsezajo kratko pojasnjenje stvari.

Prvopis razsodila naj podpišejo vsi razsodniki, kateri so sodelovali pri razsodilu, in hrani naj se pri spisih razsodišča.

§. 25.

Razsodilo naj se, ako moči, ustno oznani takoj, ko je sklenena ustna razprava.

Ako razsodila ni moči oznaniti takoj, ko je sklenena ustna razprava, ali ako stranke niso bile pričujoče pri oznanilu razsodila, vročiti jim je uradoma izdatek razsodila.

§. 26.

Ako kake stranke ni bilo k razpravi, more se razprava izvesti tudi, če ta stranka ni pričujoča.

§. 27.

Razsodišče razloča tudi o incidenčnih preprih, posebno o prošnjah za opravičenje neprihoda.

§. 28.

Pravni leki ali tožbe proti razsodniškemu razsodilu se ne pripuščaajo.

§. 29.

Zvršiti razsodniško razsodilo ali kako nagodbo (poravnaje), skleneno pred razsodiščem, zvano je pristojno sodišče dolžnikovo.

§. 30.

O ustni razpravi je pisati zapisnik. Ta naj posvedoča imena pričujočih udov razsodišča, strank in njih zastopnikov ter bistvene prigodke v seji.

O nejavnih sejah je pisati poseben zapisnik, v katerem naj se poočiti podatek posvetovanja in glasovanja.

Vsak zapisnik naj podpiše prvosednik in perovodja.

§. 31.

Vse izdatke razsodišča naj prvosednik ali namestnik njegov podpiše ter nanje udari pečat razsodišča.

§. 32.

Kako naj se vročujejo razsodniški izdatki in kako naj se posvedoča njih vročitev, za to so mero-dajni propisi veljajoči za vročitev sodnih rešil.

§. 33.

Kolikor v predstojećih paragrafih niso ukrenene posebne naredbe, razsodišča ne veže kak določen postopek.

§. 34.

Sodni dvor I. stopinje, v katerega okoliši ima razsodišče svoj sedež, skrbi za pisarniške opravke razsodišču. On je posebno dolžan prejemati vloge namenjene razsodišču, zgotavljati naredbe, katere naj razsodišče pismeno izdaja, skrbeti in paziti na to, da se redno vročajo, in hraniti spise razsodišča. Tudi naj dostavlja za seje razsodišča zapri-seženega perovodjo.

Pravosodnemu ministru je prihranjeno ukazati, da naj razsodišče dá sodnemu dvoru I. stopinje povračilo za oskrbovanje pisarničnih opravkov ter določiti višino povprečnine, ki jo je dajati za to.

§. 35.

Nadzirati razsodišča nezgodnih zavarovalnic pristoji prvosednikom (prezidentom) višjih deželnih sodišč, v katerih okoliši ima dotično razsodišče svoj sedež.

Prvosednik (prezident) more se sam ali po namestniku prepričati o poslovanji razsodišča; on naj, da se odpravijo kake zapažene nepravilnosti, ako jih ni moči odstraniti v lastnem področji, nasvetuje, kar je potrebno, pravosodnemu ministru.

§. 36.

Troški, zvezani z uredbo in upravljanjem razsodišča, zadevajo zavarovalnico.

Taaffe s. r.

Schönborn s. r.